

MAGYAR VIDÉK.

Előfizetési feltételek:

Egy évre 6 frt.
Félévre 3 frt.
Negyedévre 1 frt. 50 kr.
Egy szám ára 6 kr.

A lap kiadóhivatala **Nobel Armin** könyvkereskedésben van, hová az előfizetéseket küldendők, minden egyéb kiadómény a szerkesztő nevére (polgárlakóai épület) czímzendők.

SZÉPIRODALMI, ISMERETTERJESZTŐ

És

TÁRSADALMI KÖZLÖNY.

Megjelenik: Szerdán és szombaton.

Hirdetések

négyszet centiméternyi tér szerint számítatnak. — Egyszeri beiktatás ára minden négyszet centiméterter 1 krajczár. — Bélyeg külön 30 krajczár. — Előfizetőink kedvezményben részesülnek.

Nyitl tér pettsoroként 10 kral számítatik.

A t. közönséghez!

Az új negyed- s illetőleg félév beálltával állók tartjuk közzénetünket kifejezni az előbbi párfölésért s azon kérelemmel fordulni a t. közönséghez, miszerint lapunkat ezenül is és fokozott mérvben szellemileg és anyagilag támogatni sziveskedjék.

Ismételve kijelentjük, hogy lapunkat ezenül is azon szellemben fogjuk szerkeszteni, mely a közönség haladva figyelemmel kíséri városunk és vidékének társadalmi mozzanatait s minden pártól függetlenül nyilvánítja nézetét. Ha ily szellemben szerkesztett lapra szükség van, akkor a fent kért támogatásra bizalommal számítnak.

Pápa, 1880. június. 26-án.

A szerkesztőség.

A phylloxera vastratix.

V.

Egy közvetlen módszer, melyet hasonlóan a természet nyújt a phylloxera elleni harcban s mely már igen jó sikerrel van több helyt alkalmazva, a betegséggel daczoló amerikai szőlőtök behozatalában áll.

Az amerikai szőlőtök, azok t. i. melyek a phylloxerának ellentállanak, már (anatomia struktura) bontoztatni és alakítani is nagyon különböznek az európai szőlőtöktől, melyek nem képesek ellentállani a phylloxerának.

Mondjuk már, hogy a századok óta gyakorlatban lévő szaporítási s nemesítési módok, az európai szőlőtöket egészen enerválta rachtikusává tette, melyek többé nem képesek a kikelettel ujja születni s minden részekben dus életmód-mozgást előidézni. Az amerikai fiatal szőlőtökek ellenben daczolnak az életviharai ellenségeivel, s még a magvak is sokkal épőbbek, egészségesebbek mint az európai szőlők.

Ezenfelül a tökéek kevésbé bogosak s nem szenvednek el mindjárt a tél bekövetkeztével mint az európai vén tökéek bogai szoktak elrohadni.

A phylloxera az amerikai szőlőtök inkább a leveleket támadja meg s itt veri fel valódi tanyáját az ártalmas rovar, de éppen azért az ő légköri természetes ellenségei itten könnyebben is boldogulnak vele.

Az amerikai szőlőknek több mint százféle fajai vannak, melyek csaknem mind ellentállanak a phylloxerának, ezért is most már nagyban hozzáfogtak az amerikai szőlők ültetéséhez.

Csak hogy meg kell vallani, miszerint az amerikai szőlők medve semmi tekintetben nem versenyezhetik az európai nésített borfajokkal ezért is újabb időkben párosítani szokták a kétféle szőlőt s amerikai tökében európai sarjagtoltanak. Az ilyen szőlők, tapasztalás mutatja, hogy már ellentállanak a phylloxerának. Frankhonban egész vidékek, melyeket a phylloxera elpusztított jelenleg amerikai szőlőkkel vannak újra plántálva s mind jó sikerrel. Így

történik ez Olaszországban is hol a kormány a magrői termelés előmozdítása czéljából különböző jutalomdíjakat tűzött ki.

Ezek után Blankenhorn igazgató a következő eljárást ajánlja a kormányának figyelembe a phylloxera kérdésében.

1) Szükség az állatot, a pusztító phylloxerát élőpéldányok s rajzok segítségével megismertetni a közönséggel; felolvasások tartása s kísérlet tetelek által, a rovar természetéről s tulajdonságairól, különösen az iskolát állapotban talált phylloxeráról, a földmivelőknek kellő ismeretét szolgáltatni.

2) A még el nem lepett vagy csak kevésbé meglepett helyeken pontos kísérleteket tenni egyelőre megállapított terv s eljárási mód szerint a phylloxerának ellentálló amerikai szőlők, magról és sarjából ültetéséről, hogy szükség esetében az egyes kipusztított helyek az ültetésre kerekbeül, újra plántáltassanak. De az e czélra szolgáló magot amerikából csak teljesen megbízható egyének által kell behoztatni.

A borászokban legközelebből érdekelt országok közt, egy köznemzeti bizottságot alapítani, melynek főrendeltetése az lenne, hogy a phylloxeráról irt s küzdelem munkáit megvizsgálja, köztudomásra juttassa s mindenről mit érdekesnek talál rendes jegyzéket vezessen, valamint az is, hogy a gyakorlat terén tett észrevételekről a szőlőtökök élő mikroscopikus állatok phylloxerávali viszonyairól sat. pontos táblázatot vezessen.

Egy ilyen munkát rendszeresítése csak

T á r o z a.

Erszényemhez . . .

Anyi a poeta — s a sok közül,
Kinek sem jutottál eszébe,
Jer most elő én busító erszényem
Én állítlak lantom élére.

S te ezt megérdemled tisztas alak
... Útópótt se vagy, mint sokan —
Kiket a sok kalnár lelki költő
Jaradert naponta megrohan.

. . . Ha képzelmem visszazalát a multba
Mikor még dagadozott valál,
Igaz, hogy rútul néztél ki — mégis
Csak még egyszer — úgy megdagadnál.

De elmult hajja a bőséges évad
S következett számtalan sovány,
Elég kínos testemnek-lelkemnek,
Hogy nyugalomban vagy ily korán.

Fejem még sem fűöm falba — hanem
Lapul még sok reszontó,
Melyek ha kijönnek nem te, hanem
Megtellik egy vaspántos hordó. R. M.

A hőbortos báró.

(Vége.)

A fiatal ember átnézte azt általunk már fent jelzett fölleteket:

I. Ha bármikor a legesekélyebb hivatali visszafelé fedeztetik föl — azonnal elbocsájtatik — fizet-

ésre igénye nincsen, elviheti magával leltározott hozományát.

II. Ha öt estendeig híven szolgál fizetése tízezer forint.

III. Az egész szolgálati idő alatt az urasági kastélyban lakik, ott étkezik, a báró ur gondoskodik minden szükségleteiről, fizetésből időközben nem kap ki semmit.

IV. Ha az öt év letelte előtt el akarná hivatalát hagyni, akkor a honorarium csak ezer forint minden leszolgált év stb.

Az íratot kezéből letéve, a fiatal ember szerény, de határozott hangon mondá:

Titkár ur, ezen fölleteket egy s mint azok vannak — nem fogadhatnám el — bármint vágyom is e hivatalt elnyerni.

Sajnálom, fiatal barátom, de ezeken változtatni nem lehet, s ha így el nem fogadja őket, alig van kilitása a hivatalra, mert még egy pályázó is jelentkeztet és azt gondolom kevésbé lesz követelő.

Bocsánat, titkár ur, én nem vagyok követelő, kevesebbel is megelégedném — de nekem szükségem van elfogadandó hivatalom jövedelmére minden hó végéig — szegény vagyontalan anyám vagyonának utolsó maradványait az én tanítatásomra áldozta a reményem, hogy öreg napjaira én fogom igaz kezesemnyem után eltartatni és kis öcsémnek neveltetni.

Jó, jó barátom, én előfogom a báró urnak az ügyet adni — lehet, lehet, hogy ily kivételes esetben

teend némi változást — csak tessék az elfogadó terembe menni, ott lesz a báró ur is nem sokára.

Ugy egy órával később K. báró fogadó termében találjuk két ismerősünket, kiket más nevek hiányában elnevezünk titkár Nro 1-nek, tudniillik a ki a báróval a kertben, és titkár Nro 2-nek, a ki vele az irodában értekezett.

A fölpiérezett Nro 1 titkár figyelmére sem miltatata eme szerény, szegényesen öltözött egyént, ki vele sorompóba lépni, vele konkurálni akar — s ez ellen ily könnyűnek hívé a győzelmet, hogy már-már bizonyosnak tartotta a ziros és jövedelmező hivatal elnyerését s egy szögletbe dülleszkedve mindig magasabb — s magasabbra építé — jövedelő boldogsága — aranyálmának légvárát.

Nemsokára megjelent a megnyiló teremajtóban a tegnapi „fölkérés” kissé tisztább, de egyszerű öltözékben és szikrázó szemmel lépett egyenesen kertbeli ismerőse elé:

„Hallja az ur” kezdé kemény hangon K. bárónak nincsen szüksége olyan emberre, ki ura gyengébből akar magának tökéet verni — neki becsületes — igen becsületes emberre van szüksége — visszaküldi önnök bizonyítványait. Ezzel oda nyújtá neki az irat-csomót, de át nem adta, hanem gunyorosan hangon folytató: „Hallja az ur” ön tegnap K. báró kertjében egy ritka példányu rózsát szakasztott minden erre való engedelem nélkül, ami mellesleg mondva szemtelenség volt, e rózsáért fizet

Betörőbandát ítél el a budapesti törvényszék, ugymint a két Brezelmayert testvér és Goda Józsefet, a kik pár hónap, talán pár év alatt sok ezer forint értékű holmit loptak többnyire zálogházakból. Orgazdájuk volt Skallitsa József, az egyik Br. szeretője, kit ezért szintén vád alá vonván három hónapra ítéltek. A két Br. 5 illetőleg 2 évet, Goda 3 évet kapott. Az utóbbi három fellobbezett.

Merénylet az olasz képviselőházban. A táviró röviden már meghozta a hírt az eddig páratlan esetről, mely mult pénteken a római parlamentben történt. — A közkarzatról egy foglalkozás nélküli szabó, Nicola Cordigliani, az ép szavazni az elnöki állvány köré csoportosult képviselők közé egy másfél kilogramm súlyú követ hajított. Szerencse, hogy a kö nem talált senkit, bár Bacucini miniszter fejétől csak egy hajszálnyira röpült el: a miniszterek padján lyukat ütött, aztán két darabba hullott szét. Mikor a ház főleszmlt az első rémületből, (mert sokan azt hitték, hogy a lezuhant tárgy pokolgép) az elnök a merénylet elfogatását rendelte el. Az azonban már akkor az őrség kezében volt. Mikor elcsipték, ezt kiabálta: „Kömedások! Eljén Passanante! De nem bánom, fogjátok el! Az egész nép gondolatát nem lehet megátolni! Mögöttem százak állanak!” Cordigliannal, mint híre járt veszedelmes levelezéseket találtak. A Diritto szerint: a merénylet az internacionale tagja; mint a Capitale írja, Nicotera képviselő inté íratot kapott az eset napjának reggelén, hogy a parlament ellen merénylet készül. Más verzó szerint: Cordigliani csak azért dobta a követ, hogy befogják s a börtönbe emni kapjona. „F.”

Kuriozum. A kir. tábla I. bünt. tanácsának Kutasi és társai-féle rágalmazási hümperek előadásán az egyik vádlott is jelen volt s az ítélet kihirdetése után az elnökhöz (Andrásovich) azon kérés intézte, hogy most már legyen szives neki 1 frtot kölcsönözni, mivel, mint mondja, elfogyott a költsége s oly éhes, hogy nem tud a gyengeségtől haza Fehérvárra gyalogni. A könyörület a bíró tulajdonai közé tartozván, a forint hamar együtt volt s átadott. A kérés az ílés befizetésekor is még az előcsarnokban ácsorogván, kérdezett, hogy mit akar még? Kérem, nem tudom, kinek küldjem el hazulról, Fehérvárról a pénzt? volt a felelet, és volt igazi öröm, hogy az nem kölcsön, hanem ajándék. „E.”

Szomorú. Több devescseri izraelita honpolgár az ottani hitközség elnökének, pazar gazdálkodás és hivatalos kihágások miatt, felfüggesztését, illetőleg elmozdítását kérte az alsópáni hivataltól.

Önálló adóközség. Farkasgyepű község kérvénye folytán megengedett, hogy önálló adóközséggé alakíttatván adózási tekintetben a veszprémi m. k. adóhivataltól a pápai m. k. adóhivatal kerületébe átkeltesse.

Germanizatorok érkeztek városunkba, s oly fura módon állították össze „Programm”-jukat, hogy csak érdeklődést keltsenek, mintha ők világra szóló művés és művésznők volnának. Igaz, a kenyérkeresetnek sok a módja, azonban éljen meg mindenki a maga fundusán, s ne szorjja vértünket s ne rontsa levegőnket idegen faj. S rendszeren úgy szokott lenni, őket nézve nevet a község, ők pedig

markukba nevetnek a jó vásár után Hanem ez egyszer nem — gyér publikum tette ki magát szellemrontó érdeklődéseiknek. Ugyan fizetnek-e műveleiket adót — ezek adóját kellene felpréselni, akkor talán eltánnának földünkről.

Levelezők Devescseréből írja, hogy ott a polgári lövéldében az önkéntes tüzölt és polgári lövéldé egylet fényes kivilágítás mellett saját pénz-táruk javára távezélgalmat ad.

Városunkban meghaltak f.évi jun. 24-30-ig: Szekeres Mihály, r. k. 70 éves, tüdővész. Horváth Katalin, r. k. 66 éves, tüdővész. Balikó Dániel gyermeke Sándor, r. k. 2 éves, torokgyík. Günthner János gyermeke Miklós, r. k. 5 hónapos, rángörös. Vég Anna leánya Terezia, r. k. 3 hónapos, sorvadás. Balog István gyermeke, r. k. halva, éretlen. Klein Adolf gyermeke, izr. halva, gyengeség. Escherich Károly leánya Sári, Liszka Anna, r. k. 2 napos, éretlen.

Előfizetési felhívás!

Figyelmeztetjük és kérjük tisztelt előfizetőinket, kiknek előfizetésük a mult hó végével lejárt, hogy újabb megrendeléseiket mielőbb megújítani méltóztatassanak.

Lapunk előfizetési ára:

Egy évre . . . 6 frt. — kr.
Fél évre . . . 3 „ — „
Negyed évre . . . 1 „ 50 „

Az előfizető nevének, czimének, lakhelyének s az utolsó postának, tisztán s olvasható kiírást kérjük, hogy a lap szétküldésében, hiba ne történjék.

Az előfizetési pénzek bérmentesen s a vidékről legzelelszerűbben postautalvány útján a „Magyar Vidék” kiadó-hivatalához (Pápán, szel-uteza) kéretnek beküldetni.

Gabona-árak.

PÁPA:

100 klg. vagysis métermázsánként.

Buza: jó 12 frt. — kr., közép 11 frt. 50, alsó 10 frt. 80 kr.
Borz: jó 10 frt. 80 kr., közép 10 frt. 25 kr., alsó 10 frt. — kr.
Árpa: j. 8 frt. 80kr. k. 8 frt. 20 kr. és a. 7 frt. 60kr.
Zab: j. 8 frt. — kr. k. 7 frt. 80 kr. 7 frt. 60 kr.
Tengeri: j. 8 frt. 20 kr. k. 8 frt. — kr. és a. — frt. — kr.
Burgonya: 3 frt. — kr. közép — frt.
Széna: 2 frt. 80 kr. 2 frt. 20 kr.
Zsup: 2 frt. 80 kr. 2 frt. 20 kr.
Pápa, 1880. július 2. **Wolta József.** polgármester.

VASUTI MENETREND.

PÁPA-GYŐR-KIS-CZELLI.

Indul:

Pápáról Kis-Czell felé d. e. 12 ó. 24 p.; d. u. 7 ó. 54 p.
„ Győr felé d. u. 2 ó. 40 p.; regg. 6 ó. 42 p.

Érkezik:

Pápára Kis-Czellből d. u. 2 ó. 44 p.; regg. 6 ó. 12 p.
„ Győrből d. e. 12 ó. 19 p.; d. u. 7 ó. 29 p.

GYŐR-BÉCS-BUDAPEST.

Győrből ind. Bpest felé 11 ó. 20 p. d. e. 10 ó. 16 p. este.
Győrből indul Bécsfelé 5 ó. 17 p. d. u. 4 ó. 26 p. reg.

SZOMBATHELY-SOPRON-NAGY-KANIZSA.

Szombathelyről indul Sopron felé 3 ó. 15 p. regg.
„ „ „ 9 ó. 15 p. d. e.
„ „ „ 3 ó. 10 p. d. e.
„ „ „ 7 ó. 51 p. este.

Szerkesztői levelezés.

E. Devescer. Amiről időközönként lehet. **N. T. Holyben.** Kissé érdektettek és egyhangu példákások — semmi új bennük. Talán simittással.

Felölös szerkesztő: **Bánfi János.**

JELENTÉS.

Ezennel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy nálam, az első zsák-kölcsönző intézetemben, mindennemű

gabna-zsákok

olcsó feltételek mellett, kölcsön vehetők; egyszeresint tudomására adom a nagyérdemű közönségnek, hogy ugyanitt még mindennemű

uj gyapju- és gabna-zsákok,

valamint mindennemű

vászon- és kautsuk-ponyvák

is a legolcsóbb áron kaphatók.

(A kautsuk-ponyvák igen előnyösek gépekre eső ellen, és gabnukazalok befedezésére tűz ellen.)

Mindennemű megrendelések pontosan teljesítenek.

Teljes tisztelettel

BETTELHEIM RAFAEL,
Pápan.

Könyvnyomda.

NOBEL ARMIN

Könyvkötészet.

ajánlja

a legújabb anyagokkal gazdagon felszerelt

KÖNYVNYOMDÁJÁT

hol

minden néven nevezendő nyomdai munkák a legnagyobb gond-
dal, csínnal s hiba nélkül leggyorsabban és legmérsékeltebb áron
állíttatnak ki.

Intézetem ennőfogva minden hasonnemű vállalattal bátran versenyezhet.

Könyvkereskedés.

Brochurák, röpiratok,
közjegyzői és ügyvédi
nyomtatványok, szám-
lák, levélfejek, bori-
tékok, névjegyek, ét-
Bármiféle itt meg nem nevezett nyomtatvány minta szerint, azonnal elkészíttetik.

lapok, gyászlapok, el-
jegyzési kártyák, fal-
ragaszok, úrjegyzékek,
bábi meghívók, kör-
levelek, rovatolt táb-
látatok hivatalok és
egyletek részére, bár-
czák, bármiféle nyom-
tatvány takarékpénz-
tár és más intézetnek.

Papír- és írószközk.